

UCHWAŁA NR 105/XXV/09
RADY MIEJSKIEJ W SZCZUCZYNIĘ

z dnia 27 marca 2009 roku

**w sprawie przyjęcia i zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Szczuczyn
na lata 2007 – 2013”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się i przyjmuje do realizacji „Plan Odnowy Miejscowości Szczuczyn na lata 2007-2013”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały i służący jako załącznik formalny do ubiegania się o środki finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie – „Odnowa i rozwój wsi”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szczuczyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Jerzy Szymanowski

Załącznik

do Uchwały Nr 105/XXV/09

Rady Miejskiej w Szczuczynie

z dnia 27 marca 2009 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

MIASTA SZCZUCZYN

Szczuczyn, luty 2009r.

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Miasta Szczuczyn jest dokumentem określającym strategię działań w sferze społeczno - gospodarczej na lata 2009 – 2015. Podstawą opracowania niniejszego dokumentu jest Plan Rozwoju Lokalnego przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Szczuczynie Nr 72/XV/08 z dnia 22 kwietnia 2008r.r. Plan Odnowy Miejscowości zawiera charakterystykę miejscowości w której będą realizowane projekty, planowane kierunki jej rozwoju, inwentaryzacje zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, mocne i słabe strony miejscowości, planowane przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem oraz harmonogram planowanych działań.

Plan Rozwoju Miejscowości jest narzędziem dla podniesienia standardu życia i pracy poprzez realizację zadań inwestycyjnych podnoszących atrakcyjność zamieszkania na wsi i w małych miasteczkach i otwierających tę miejscowość dla turystów. Podejmowane działania winny umożliwić inwestowanie w tej miejscowości w takie dziedziny, które umożliwią zachowanie szeroko pojętego dziedzictwa kulturowego. Celem tego planu jest także rozwój tożsamości społeczności.

Społeczność miasta Szczuczyna pragnie poprzez realizację tego planu pozyskać środki zewnętrzne dla osiągnięcia rozwoju rodzinnej miejscowości.

Niniejszy plan jest dokumentem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych . Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania a także to, że może zmieniać się kolejność ich realizacji zwłaszcza w przedziale czasowym 2009 – 2015 w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

RYS HISTORYCZNY

Początki Szczuczyna związane są ze Stanisławem Antonim Szczuką (1654-1710), podkanclerzym litewskim, który wykupił od współwłaścicieli przysiółki szlacheckie Szczuki-Barany, Szczuki Skaje, Szczuki-Litwa i doprowadził do założenia miasta w 1692 roku. Budowę miasta powierzono architektowi pochodzenia francuskiego de Flenierce. Rozplanował on miasto według zasad typowych dla baroku, przeprowadził prace ziemne i melioracyjne. Do dnia dzisiejszego zachowała się jedna z kamieniczek zaprojektowanych w tym okresie. Prace przy urządzaniu miasta prowadził w okresie późniejszym znany architekt Józef II Fontana. W 1697 roku do miasta sprowadzono zakon pijarów, którzy założyli tu kolegium. W mieście mieszkali Polacy zajmujący się handlem, rzemiosłem i rolnictwem oraz niemieccy sukienicy sprowadzeni przez Szczukę. Leżące na trakcie prowadzącym z Łomży do Prus i do Grodna miasto rozwijało się. Od 1710 roku właścicielami Szczuczyna byli Potoccy, a następnie Józef Łączyński. W latach 1795-1815 nastąpił rozwój miasteczka, a później jego upadek. Kres świetności miasteczka nastąpił po wielkim pożarze w 1858 roku gdy czasowo przeniesiono urzędy i szkoły do innych miast. Po trzecim rozbiore Polski teren gminy, w latach 1795 – 1807, wszedł w skład tzw. departamentu białostockiego Prus Nowowschodnich, a po wojnach napoleońskich tereny te zagarnęła Rosja. Mieszkańcy tej ziemi aktywnie uczestniczyli w powstaniach narodowych XIX wieku. W wieku XIX znaczącą grupą ludności są Żydzi (tab. 1). Według informacji zamieszczonej na stronie www.szuczyn.com prowadzonej przez Żydów pochodzących ze Szczuczyna wiadomo, że na początku XIX wieku stanowili oni 31% ludności miasta Szczuczyn, zaś pod koniec XIX wieku już 66%. Po pierwszej wojnie światowej ich liczba spadła do 56%.

W czasie I wojny światowej Niemcy utrzymali powiat szczuczyński w jego dawnych granicach, jednak ze względu na zniszczenie miasta i lepsze warunki komunikacyjne przenieśli siedzibę władz powiatowych do Grajewa. W odrodzonej, niepodległej Polsce, powiat szczuczyński został utrzymany na mocy ustawy z dnia 14 sierpnia 1919 roku. Nazwę „szczuczyński” ze względu na tradycje utrzymano przez cały okres dwudziestolecia międzywojennego, chociaż siedzibą władz było Grajewo. W czasie II wojny światowej mieszkańcy ziemi szczuczyńskiej walczyli na wielu frontach. Wielu z nich zginęło w obozach śmierci na terenie całego kraju, a także wielu zostało wywiezionych na przymusowe prace w głąb Rzeszy Niemieckiej. 23 stycznia 1945 roku Szczuczyn został wyzwolony przez wojska radzieckie 2 Frontu Białoruskiego. W wyniku działań wojennych miasto zostało zniszczone w 28%. W 1948 roku powiat szczuczyński przemianowano na grajewski. Miasto, chociaż pozbawione władz powiatowych, dzięki zaangażowaniu swoich mieszkańców powoli, ale systematycznie się rozwijało.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI SZCZUCZYN

Miasto Szczuczyn charakteryzuje się układem koncentrycznym (rys. 1). Urząd Miejski w Szczuczynie mieści się w centrum miasta, ważniejsze obiekty użyteczności publicznej jak: Publiczna Biblioteka, Gimnazjum Publiczne oraz placówki handlowo-usługowe znajdują się wokół Rynku (Placu Tysiąclecia). Zabudowa wielorodzinna znajduje się po lewej stronie ulicy wjeżdżając od strony miasta Grajewa. Zabudowa jednorodzinna zlokalizowana jest przy ulicach: Łomżyńska, Kilińskiego, Ogrodowa, Senatorska, Majewskiego. Tereny zielone miasta znajdują się wokół stadionu, rzeki Wisły w rynku. Od północnej strony miasta wpływa rzeka Wisła, przecinając ulice Szczuki i Majewskiego.

Obrzeża miasta mają charakter rolniczy. Na terenie miasta część gospodarstw ma zabudowę o bardzo wąskich siedliskach, szczególnie te pochodzące z okresów dawnych.

Rysunek 1. Plan miasta Szczuczyn

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCA UJĘCIU STANU RZECZYWISTEGO

Powierzchnia tej miejscowości na dzień 31.12.2008 r. wynosiła 13 km² co stanowi 11,21 % obszaru gminy Szczuczyn. Strukturę wykorzystania gruntów tej miejscowości przedstawia poniższa tabela nr 1.

Tabela 1. Struktura rodzajów użytków rolnych wraz z klasoużytkami gruntów miasta Szczuczyn

Rodzaj użytków	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IIIa	Klasa IIIb	Klasa IV	Klasa IVa	Klasa IVb	Klasa V	Klasa VI	Klasa VIz	Bez klasy	RAZEM
Gr. Rolne	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9069	0,0	100,1362	230,1613	362,2438	122,5531	1,5300	0,0	824,53313
Łąki	0,0	0,0	0,7400	0,0	0,0	119,2416	0,0	0,0	112,5413	27,9407	0,3802	0,0	260,8468
Pastwiska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,6911	0,0	0,0	35,8426	10,5111	0,0	0,0	86,0448
Sady	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1396	0,0	0,0	0,5180	0,0	0,0	0,0	0,6576
Wody, rowy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1446	0,0	0,0	0,1735	0,0230	0,0	0,1154	0,4565
Zabudowane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6261	6,0698	0,3283	0,0	0,0	7,0224
Nieużytki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,2386	17,2386
Zadrzewienia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2516	0,0	0,0	1,1613	0,3237	0,1000	0,0114	1,848
RAZEM	0,0	0,0	0,7400	0,0	7,9069	159,4685	100,1362	230,7874	518,5503	161,6833	2,0102	17,3654	<u>1198,6482</u>

Dane z Urzędu Miejskiego w Szczuczynie.

W mieście Szczuczyn funkcjonuje 289 gospodarstw rolnych. Są to głównie grunty orne i użytki zielone. Rozwój musi opierać się o pozyskanie przez jej mieszkańców zajęć zarobkowych poza rolnictwem w tym szczególnie tworzenie małych i średnich firm w sektorze usług. Działania podejmowane w ramach tego planu muszą uwzględniać stworzenie warunków materialnych i środowiskowych do ich powstawania. Produkty wytwarzane przez mieszkańców charakteryzują się wysokimi walorami smakowymi i jakościowymi. Problemem jest zbyt duże wahanie cen płodów rolnych w trakcie zbiorów, niestabilność odbiorców, brak pewności zapłaty za dostarczony towar, bardzo duże wahania cen i podaży w poszczególnych latach.

Podstawą gospodarowania w przeszłości i obecnie na terenie gminy było rolnictwo i hodowla. Podobny typ gospodarowania ludności wiejskiej i małych miasteczek, zaspokajających swoje potrzeby wyrobami własnej produkcji, zbliżone środki techniczne, stosunki społeczne i warunki przyrodnicze sprzyjały tworzeniu w przeszłości takiego samego inwentarza kultury materialnej na całym północno-wschodnim Mazowszu i Podlasiu. Przeważającą działalnością rolniczą na terenie miasta Szczuczyn jest produkcja zwierzęca z nastawieniem na produkcje mleczarską. Ze względu na słabą jakość gleb na terenie miasta głównymi w strukturze zasiewów występuje przewaga żyta.

Liczba pracujących w mieście Szczuczyn w roku 2007 wynosiła 299 kobiet i 241 mężczyzn. Zgodnie z oficjalnymi danymi niespełna 2% z grupy pracujących to osoby zatrudnione w sektorze rolnictwa. Połowa społeczności gminy jest zatrudniona w sektorze usług nierynkowych. W gminie nie występuje duża liczba zakładów pracy zatrudniających wielu pracowników, dlatego znaczna część mieszkańców Szczuczyna pracuje w Grajewie.

Do głównych pracodawców gminy Szczuczyn należy zaliczyć:

- a) firmę Victoria
- b) Urząd Miejski w Szczuczynie ,
- c) Szkołę Podstawową,
- d) Publiczne Gimnazjum,
- e) Zespół Szkół w Szczuczynie,
- f) Zakład Opiekuńczo-Lecznicy,
- g) Banki (Bank Spółdzielczy oraz PKO BP),
- h) Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
- i) Miejski Dom Kultury.
- j) Spółdzielnię Produkcji Rolnej,
- k) Spółdzielnię Inwalidów „SPINS” , ,
- l) Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „Suwbud” s.c.
- m) „Rolmex” spółka jawna.

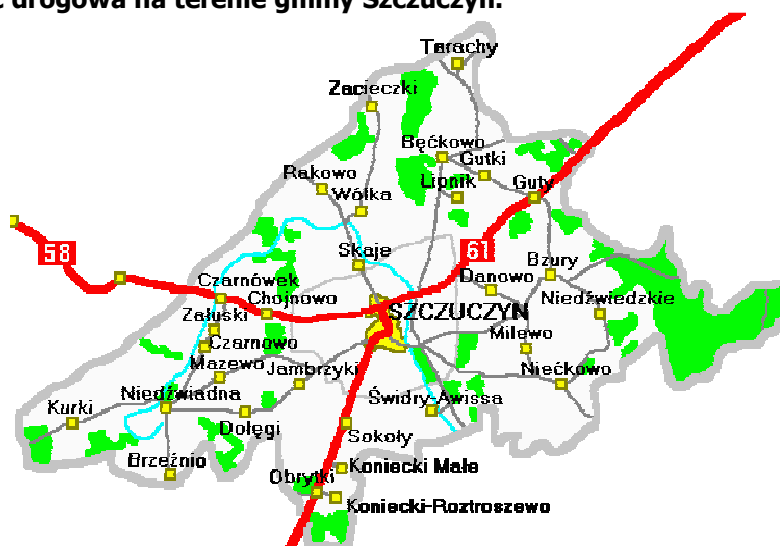
Na dzień 31 grudnia 2008r. miejscowość Szczuczyn liczyła **3 586** mieszkańców co stanowiło 53,61% ludności ogółu mieszkańców gminy Szczuczyn.

Podstawą utrzymania mieszkańców, podobnie jak w całej gminie, jest praca zarobkowa poza rolnictwem, niezarobkowe źródła dochodów (renty, emerytury), dochody z rolnictwa oraz dochody z pracy poza granicami kraju. Znaczna część mieszkańców korzysta ze wsparcia opieki społecznej (188 rodziny tj. 733 osób). Na podstawie informacji z Powiatowego Urzędu Pracy ustalono, że zarejestrowanych bezrobotnych z tej miejscowości jest 328 osób w tym 158 to kobiety.

Infrastruktura drogowa

Istniejący układ drogowy na terenie miasta Szczuczyn obejmuje trzy kategorie dróg publicznych, tj. drogi krajowe, powiatowe i gminne oraz drogi wewnętrzne nie zaliczone do żadnej z ww. kategorii dróg. Ogólny schemat dróg został przedstawiony na rysunku 4, gdzie kolorem czerwonym zaznaczono drogi krajowe 61 i 58.

Rysunek 4. Sieć drogową na terenie gminy Szczuczyn.

Źródło: www.szczuczyn.pl

Droga krajowa Nr 61 obciążona jest międzynarodowym ruchem ciężarowym od przejścia granicznego w Budzisku w kierunku Warszawy oraz międzynarodowym ruchem samochodowym od powyższego przejścia granicznego i przejścia granicznego w Ogrodnikach. Stanowi główne połączenie drogowe miast powiatowych Łomża, Grajewo, Augustów. Służy również jako droga dojazdowa do największego rejonu wypoczynkowo – turystycznego województwa podlaskiego, Pojezierze Suwalskie, Augustowskie, Sejneńskie oraz do Puszczy Augustowskiej. Stan techniczny nawierzchni, jej wytrzymałość, parametry łuków i skrzyżowań z drogami gminnymi i powiatowymi nie odpowiadają

przepisanej jej funkcji, zwłaszcza w zakresie ruchu ciężarowego. Trasa stwarza bardzo duże zagrożenie dla mieszkańców i użytkowników terenów doń przyległych, zwłaszcza w mieście Szczuczyn. Droga krajowa Nr 58 jest główną trasą komunikacji wewnętrznej. Jest bardzo obciążona przez wielkie auta ciężarowe oraz turystów, którzy – najkrótszą drogą docierają na Pojezierze Olsztyńskie, wchodzące w skład krainy geograficznej Pojezierza Mazurskiego. Zły stan techniczny tej drogi zmniejsza bezpieczeństwo uczestników ruchu oraz nie wpływa pozytywnie na rozwój miasta i regionu.

W chwili obecnej trwają prace polegające na zaprojektowaniu i wykonaniu przez GDDK i A obwodnicy miasta Szczuczyn co pozwoli na odciążenie ruchu pojazdów z centrum miasta.

Drogi powiatowe zlokalizowane na terenie gminy zarządzane są przez Starostwo Powiatowe w Grajewie. Stanowią one połączenie miejscowości z ośrodkiem gminnym – Szczuczyn i powiatowym – Grajewo. Ich stan techniczny i parametry są bardzo różne, remontów i budowy wymagają zwłaszcza nawierzchnie jezdni, mosty i przepusty. Wykaz dróg powiatowych przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Drogi powiatowe w mieście Szczuczyn

Nr ewidencyjny odcinka drogi	Długość [km]	Nawierzchnia
Drogi powiatowe – w granicach miasta		
L 2665 B ul. Wąsoska	0,22	bitumiczna
L 2666 B ul. Majewskiego	2,09	bitumiczna
Z w ciągu drogi 1812 B ul. Sportowa	2,23	bitumiczna
Z w ciągu drogi 1869 B	1,43	bitumiczna
L w ciągu drogi 1802 B ul. Szczuki	1,47	bitumiczna, żwirowa
L w ciągu drogi 1806 B ul. Grunwaldzka	1,00	bitumiczna
L 2668 B Plac 1000 – lecia	0,5	bitumiczna
Razem:	8,94	

Drogi gminne służą do połączeń między poszczególnymi wsiami z rozłogami łąk i terenami niezabudowanymi. Przeważnie posiadają one nawierzchnię nieutwardzoną z nieuporządkowanym odwodnieniem. Większość dróg gminnych, z uwagi na wieloletnie użytkowanie, wymagają renowacji, modernizacji i remontów. Drogi te pozostają w bezpośrednim zarządzie Burmistrza Szczuczyna. Szczegółowe zestawienie dróg gminnych przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Drogi gminne w mieście Szczuczyn

Przebieg trasy	Długość [km]	Nawierzchnia
Ul. Łąkowa	0,40	Asfalt
Ul. Senatorska	0,50	Bitumiczna
Ul. Krzywa	0,38	Asfalt
Ul. Nadstawna	0,50	Bruk
Ul. Wiśniowa	0,07	bruk
Ul. Gumienna	0,23	asfalt
Ul. Kościelna	0,16	asfalt
Ul. Strażacka	0,36	bruk
Ul. Nowa	0,13	bruk
Ul. Ogrodowa	0,22	bruk
Ul. Szpitalna	0,40	asfalt
Ul. Sienkiewicza	0,18	asfalt
Ul. Sobieskiego	0,23	asfalt
Ul. Stodolna	0,26	bruk
Ul. Pawełki	0,46	asfalt
Ul. Przelotowa	0,13	bruk
Ul. Bajeraki	0,15	asfalt
Ul. Księży Pijarów	0,32	żwir
Ul. K. Jagiellonki	0,26	żwir
Ul. Król. Marysieńki	0,15	żwir
Ul. J. Falkowskiego	0,37	żwir
Ul. J. Wagi	0,24	żwir
Ul. J Pioli	0,19	żwir
Ul. Wołodyjowskiego	0,14	żwir
Plac przy przystanku PKS		asfalt
Ul. bez nazwy-dr. do wysypiska	0,63	żwir
Ul. bez nazwy-dr. do wsi Bzury-/ ul. Sportowa-granice adm. miasta/	0,20	asfalt
Ul. bez nazwy do ogródków działkowych	0,45	żwir
Ul. bez nazwy łącząca ul. Senatorską z Graniczną	0,80	żwir
Razem:	8,51	

Infrastruktura wodociągowo – kanalizacyjna

Miasto Szczuczyn jest zwodociągowane prawie w 100% Gmina i miasto Szczuczyn na tle pozostałych gmin wiejskich w powiecie grajewskim posiada rozbudowaną infrastrukturę wodociągową. Pełne zwodociągowanie gminy, poza kilkoma zabudowaniami kolonijnymi przewidziane jest na koniec 2010 roku. Zaopatrzenie w wodę ujmowaną ze studni głębinowej realizowane jest w stacji uzdatniania wody znajdującej się w Szczuczynie. Wydajność ujęcia jest wystarczająca dla zaspokojenia istniejących potrzeb miasta. Dobowa zdolność produkcyjna ujęcia wody w Szczuczynie wynosi 690 m³/dobę.

W mieście Szczuczyn występuje sieć kanalizacyjna o długości 3,8 km, do której jest podłączonych 49 budynków mieszkalnych. Cała sieć kanalizacyjna odprowadza 54,3 dm³ ścieków. Pozostali mieszkańcy miasta odprowadzają ścieki do bezodpływowych zbiorników lokalnych skąd są wywożone do miejskiej oczyszczalni ścieków. Liczba takich zbiorników wynosi 447 szt. Gmina posiada najslabiej rozwiniętą infrastrukturę kanalizacyjną w porównaniu z innymi gminami powiatu grajewskiego. Na terenie miasta znajduje się jedna nowoczesna wybudowana w 2005 roku mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 500/4227 RLM [m³/d]. Powstały osad, odwodniony poprzez prasowanie wywożony jest na wysypisko odpadów komunalnych. Ilość osadów powstała rocznie wynosi 21 Mg o stopniu uwodnienia 3 %. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Wissa. Na terenie miasta nie rozwiązana jest także kanalizacja deszczowa, występuje szereg pojedynczych kanałów deszczowych włączonych do rowów melioracyjnych i strumyków wpadających do rzeki Wissy. Pełne skanalizowanie miasta wymaga dalszych inwestycji. Budowa sieci kanalizacyjnej w poszczególnych ulicach w mieście powinna być poprzedzona analizą ekonomiczną przedsięwzięcia. Budowa sieci kanalizacyjnej ogólnospławnej jest uzasadniona w zabudowie zwartej, w szczególności dotyczy to dokończenia skanalizowania miasta Szczuczyn i dwóch przyległych wsi Skaje i Świdry Awissa.

Rozwiązaniem alternatywnym zwłaszcza dla gospodarstw w zabudowie kolonijnej jest budowa oczyszczalni przyzagrodowych. Aktualnie w gminie nie ma tego typu indywidualnych oczyszczalni przydomowych. Urząd posiada opracowaną typową kompletną dokumentację techniczną z możliwością powielania na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zaopatrzenie w energię ciepłą

Jakość powietrza w dorzeczu Biebrzy, w świetle obowiązujących norm dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określa się jako dobry. Stan taki i korzystne tendencje są wynikiem zarówno zmian klimatycznych, jak też proekologicznych działań organizacyjnych, technologicznych, administracyjnych oraz zmniejszania się w ostatnich latach liczby zakładów emitujących zanieczyszczenia do atmosfery. Do działań takich zaliczyć należy zmiany dokonywane w technologii produkcji, likwidacji starych kotłowni węglowych, a w ich miejsce podłączenie obiektów do miejskich sieci ciepłowniczych lub budowę nowych kotłowni opalanych olejem opałowym.

Na terenie miasta Szczuczyn zaopatrzenie w ciepło na potrzeby grzewcze i ciepłej wody jest realizowane wyłącznie w sposób indywidualny przez mieszkańców. Niewielkie zapotrzebowanie ciepła obiektów publicznych, rozproszenie zabudowy i małe jednostkowe zapotrzebowanie ciepła wynikające z charakteru zabudowy nie sprzyjają tworzeniu scentralizowanej gospodarki ciepłej. Nieliczne modernizacje dotyczą źródeł ciepła – wymiany kotłów węglowych na olejowe lub na drewno. Brak sieci gazowej uniemożliwia korzystanie z tego medium.

W obrębie miasta zabudowa wielorodzinna jest zaopatrywana w ciepło na potrzeby c.o. i c.w. z kotłowni olejowej o mocy 1,2 MW, należącej do Spółdzielni Mieszkaniowej w Szczuczynie. Kolejne dwa budynki są zaopatrywane w ciepło z kotłowni Wielobranżowego Przedsiębiorstwa Komunalnego (kotłownia węglowa o mocy 0,9 MW). Pozostałe budynki wielorodzinne posiadają kotłownie lokalne z reguły opalane węglem, z wyjątkiem jednej kotłowni Spółdzielni Mieszkaniowej o mocy 0,2 MW opalanej olejem oraz alternatywnie „eko-groszkiem”.

Kotłownia Wielobranżowego Przedsiębiorstwa Komunalnego w niewielkim stopniu zaopatruje w ciepło obiekty użyteczności publicznej (Szkoła Podstawowa z halą sportową). Inne obiekty użyteczności publicznej jak Urząd Miasta i Gminy, Zespół Opiekuńczo Leczniczy (szpital), ośrodek zdrowia, Dom Kultury, jedynie 10% zapotrzebowania ciepła ok. 6 MW pokrywają kotłownie indywidualne.

Obiekty produkcyjne, handlowe i usługowe występują w niewielkiej liczbie i posiadają własne kotłownie.

Składowisko odpadów komunalnych

Miasto i gmina Szczuczyn w porównaniu do sąsiednich gmin posiada w miarę dobry system gospodarowania odpadami komunalnymi. Gminne wysypisko komunalnych odpadów stałych zlokalizowane jest w Szczuczynie, w odległości 1 km od miasta. Właścicielem składowiska jest Urząd Miejski w Szczuczynie, zarządcą składowiska jest Wielobranżowe Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Szczuczynie. Składowisko odpadów stałych zostało uruchomione do eksploatacji w 2001 r., przewidywany rok zakończenia eksploatacji w 2010r. Obiekt jest w dobrym stanie technicznym.

Parametry techniczne składowiska:

powierzchnia całkowita: 3,6 ha,

powierzchnia składowiska: 1,5 ha, w tym komór składowych: 0,8 ha,

wypełnienie składowiska 80 %, pierwszej kwatery 0,8 ha.

ilość odpadów ogółem zebranych 362,5 Mg*

ilość odpadów wykorzystanych 36,2 Mg*

ilość odpadów unieszkodliwionych i składowanych 326,3 Mg*

*Dane z WPK za 2008r.

Składowisko jest wyposażone w:

rodzaj uszczelnienia: geomembrana i geowłóknina

brodzik dezynfekcyjny,

piezometry 3 szt.,

drenaż odcieków,

zbiornik na odcieki,

ogrodzenie,

budynek socjalno – biurowy,
przyłącze wodociągowe,
instalację elektryczną,
oświetlenie,
utwardzony plac manewrowy,
boksy na surowce wtórne
repery,
waga samochodowa.

Dodatkowo zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta i Gminy Szczuczyn obiekt należy wyposażać w kompostownię płytową typu pryzmowego oraz punkt czasowego przechowywania odpadów niebezpiecznych, np. zakup kontenera typu KE-7.

Przyjmowane na składowisko odpady są ważone, i po zdeponowaniu zagęszczane spycharką typu DT 75. Na składowisku z pośród odpadów zmieszanych odbierane są surowce wtórne. W roku 2008 odebrano i przekazano 36,2 Mg surowców wtórnych. W celu ciągłego monitoringu wód, na składowisku prowadzone są badania odcieków. Składowisko jest dozorowane i odpowiednio oznakowane. Plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje możliwość rozbudowy składowiska.

Dziedzictwo kulturowe

Na terenie gminy przeważają krajobrazy antropogeniczne łąk i pól uprawnych. Gmina Szczuczyn charakteryzuje się przeciętnymi walorami krajobrazom. Najbardziej wartościową jego cechą jest stosunkowo bogata rzeźba terenu uwarunkowana różnicami wzniesień w obrębie utworów akumulacji lodowcowej (moreny faliste i pagórkowate, pagórki martwego lodu, wzniesienia i wały kemowe), a formami erozyjno-denudacyjnymi (rynnowa dolina Wissy, doliny i dolinki innych cieków wodnych, obniżenia terenowe). Wysokości względne pomiędzy poszczególnymi formami geomorfologicznymi dochodzą do 85 m (205 m n.p.m. w okolicach wsi Kurki i 120 m n.p.m. w okolicach wsi Świdry Awissa). Duże jest również zróżnicowanie nachylenia terenu, miejscami sięga ono ponad 15% do prawie płaskich form dolinnych. Dzięki tak ukształtowanej rzeźbie w krajobrazie naturalnym zaznaczają się liczne punkty widokowe z rozciągającą się panoramą najbliższej okolicy.

Atrakcyjność krajobrazową w niewielkim stopniu wzbogacają wody powierzchniowe, głównie wody Wissy. Zasadniczymi jej walorami są miejscami nieuregulowane koryta rzeczne i czyste wody. W kilku punktach rzeki dobra jest dostępność brzegowa z możliwością turystycznego zagospodarowania. Gmina leży w sąsiedztwie cennego obiektu przyrodniczego, jakim jest unikatowy na skalę europejską Biebrzański Park Narodowy. Stanowi on jedyny w tej części kontynentu naturalny obszar bagienny. Tak duży i unikatowy naturalny kompleks torfowisk położony nad malowniczo meandrującą rzeką posiada nadzwyczajne walory krajobrazowe.

Według materiałów służby konserwatorskiej na terenie gminy jest 140 zabytkowych zespołów obiektów architektury. Najcenniejszymi zabytkami wpisanymi do rejestru zabytków województwa podlaskiego w mieście Szczuczyn są:

- Układ przestrzenny - nr rej . 193
- Zespół klasztorny Pijarów:
 - a) kościół p. w. Imienia NMP, mur., 1697-1711r . - nr rej . 9
 - b) klasztor ob. plebania i szkoła, mur ., 1697-1711r . - nr rej . 10
 - c) kolegium ob. szpital, mur., 1697-1711r . - nr rej . 10
- Cmentarz rzymskokatolicki - nr rej . 303:
 - a) kaplica cmentarna, mur., pocz . XX w .
 - b) ogrodzenie.
- Park miejski - nr rej . 218
- Zespół Poczty, ul Kilińskiego 59 , mur . 1863 - nr rej . 25 :
 - a) budynek główny
 - b) oficyna wsch. i zach.
- Strażnica pożarna, ob . Muzeum Pożarnictwa , ul. Koński Rynek, - nr rej . 21 – tereny przyległe do miejsca realizacji inwestycji
- Pozostałości rezydencji Szczuków , mur . 1690-1720 - nr rej . 24
- ul. Tysiąclecia: Dom nr I, mur., k . XVII w . – nr rej.201

Najcenniejszym zabytkiem miasta jest kościół pijarski Imienia Marii, barokowy, trójnawowy, bazylikowy, fasada trójdzielna z dwukondygnacyjną częścią środkową, murowany, tynkowany, projektu Józefa Pioli, budowany w latach 1697-1711. Wnętrze barokowe. Klasztor, budowany współcześnie z kościołem, trójskrzydłowy, okalający wraz z kościołem wirydarz, proj. Józefa Pioli i Józefa Szymona Belottiego. W połowie elewacji frontowej znajduje się wieża - brama zakończona dekoracyjnym hełmem i ozdobiona zegarem słonecznym. Klasztor był kilkakrotnie przebudowywany - ostatnio w 1974 r. Dawne kolegium pijarskie, wzniesione równoległe z budową kościoła i klasztoru, przylega od pd. do kościoła, przebudowane w 1912 r. Funkcjonowało do 1805 r. Poczta na pn. skraju miasta (ul. Kilińskiego 59), klasycystyczna z 1830 r., złożona z trzech budynków zamykających dziedziniec tylni, murowana, tynkowana, fragmenty dekorowane boniowaniem. W ołtarzu głównym kościoła p.w. Imienia Marii umieszczony jest obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z końca XVII w., w srebrnej złoconej sukience z XVIII w. Obraz ten będący darem papieża Innocentego XI ofiarował do kościoła (wystawionego jako wotum za zwycięstwo pod Wiedniem) król Jan III Sobieski.

ANALIZA SWOT MIASTA SZCZUCZYN

Mocne Strony

- Korzystne położenie gminy:
- * atrakcyjność położenia w środowisku przyrodniczym: obszar "Zielonych Płuc Polski",
- * położenie przy drogach krajowych nr 61 i nr 58,
- * położenie nad rzeką Wissą – prawostronnym dopływem rzeki Biebrzy.
- Walory środowiska kulturowego: liczne zabytki i tradycje ludowe,
- Korzystne warunki sprzyjające rozwojowi funkcji turystycznej,
- Korzystne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki jako dodatkowego źródła dochodu,
- Dobrze rozwinięta sieć placówek usługowych
- Urozmaicona rzeźba terenu
- Walory krajobrazowe doliny Wissy (starorzecza, rzadkie zbiorowiska roślinne i populacje zwierząt),
- Dobre warunki aerosanitarnie przy braku większych źródeł emisji do powietrza atmosferycznego
- Korzystne położenie względem ośrodka powiatowego Grajewa, gdzie występuje koncentracja placówek usługowym o znaczeniu ponadlokalnym,
- Występowanie placówek usługowych o znaczeniu lokalnym,
- Dobre warunki lokalowe w szkołach podstawowych,
- Dobra dostępność do placówek handlowych,
- Występowanie placówek kultury o znaczeniu regionalnym – Muzeum Pożarnicze,
- Występowanie bazy hotelowej i noclegowej,
- Korzystna struktura obszarowa indywidualnych gospodarstw rolnych.
- Duże rezerwy siły roboczej oraz zasobów płodów rolnych takich jak: mleko, zboża, ziemniaki,
- Położenie na trasie turystycznej Warszawa-Mazury i Pojezierze Augustowsko-Suwalskie,
- Występowanie obszarów i obiektów ochrony przyrody tj. bliskie sąsiedztwo Biebrzańskiego Parku Narodowego
- Występowanie kompleksów leśnych przydatnych dla turystyki i wypoczynku,
- Istniejące ujęcia oraz stacje wodociągowe pokrywające potrzeby perspektywiczne zapotrzebowania wody,
- Bardzo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa.

Słabe Strony

- Położenie przy drodze krajowej nr 61 - kolizje ruchu lokalnego z ruchem tranzytowym,
- Brak na terenie gminy większych naturalnych bądź sztucznych zbiorników wodnych ograniczających rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej lub rybackiej,

- Brak większych udokumentowanych złóż surowców mineralnych umożliwiających rozwój przemysłu materiałów budowlanych,
- Uciążliwości wynikające z nadmiernego hałasu spowodowanego ruchem tranzytowym ze znacznym udziałem transportu ciężkiego odbywającego się wzdłuż drogi krajowej nr 61.
- Niskie standardy świadczonych niektórych usług,
- Duże rozmiary bezrobocia,
- Niska jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Niedostateczna ilość zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- Braki w wyposażeniu w infrastrukturę techniczną,
- Brak pozarolniczych miejsc pracy
- Trudności ze zbytem produktów rolnych,
- Spadek opłacalności produkcji rolnej,
- Mało chłonny rynek zbytu,
- Niekorzystne położenie komunikacyjne, brak linii kolejowej.
- Niedostateczna promocja walorów przyrodniczych i krajoznawczych
- Brak bazy turystycznej o wysokim standardzie usług,
- Braki ulepszonych nawierzchni ulic i dróg
- Zły stan techniczny ulic i niska nośność podbudów jezdni,
- Niedorozwój sieci ulicznej na peryferiach i na niektórych obszarach nowej zabudowy mieszkaniowej,
- Brak rozwiązanej gospodarki ściekowej na terenie miasta i gminy,
- Brak sieci gazowej wysokiego ciśnienia.

Szanse

- obecność w Unii Europejskiej,
- dopłaty bezpośrednie do rolnictwa,
- rozwój edukacji,
- wzrost gospodarczy kraju i województwa,
- dostępność funduszy unijnych,

Zagrożenia

- niewystarczający poziom integracji mieszkańców,
- słaba współpraca między samorządami
- ekonomiczne rozwarstwianie się społeczeństwa,
- zmiennosc prawa i niewystarczająca jego znajomość,
- wzrost zagrożeń patologia społeczną,
- emigracja młodych mieszkańców.

CELE I KIERUNKI ROZWOJU MIASTA SZCZUCZYN

CELE ROZWOJU MIASTA SZCZUCZYN

1. Cel nadrzędny – strategiczny

Celem nadrzędnym – strategicznym rozwoju zagospodarowania jest:

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez proekologiczny (zrównoważony) rozwój gminy, przy racjonalnym wykorzystaniu walorów przyrodniczych, istniejącego majątku trwałego, potencjału infrastrukturalnego i produkcyjnego.

2. Cele szczegółowe

Osiągnięcie tak sformułowanego celu nadrzędnego- strategicznego zakłada się poprzez następujące cele szczegółowe:

2.1. Ekologiczne cele rozwoju

Kształtowanie ekologicznych podstaw rozwoju poprzez następujące cele szczegółowe:

- ochrona zlewni rzeki Wissy,
- obejmowanie ochroną konserwatorską najbardziej wartościowych obiektów przyrody,
- poprawa stanu sanitarnego środowiska przyrodniczego,

2.2. Społeczne i kulturowe cele rozwoju

W zakresie podnoszenia standardów życia mieszkańców zakłada następujące cele szczegółowe:

- poprawa warunków życia mieszkańców,
- aktywizacja społeczno- gospodarcza gminy,
- łagodzenie skutków transformacji społecznej a zwłaszcza bezrobocia,
- zwiększenie dochodów mieszkańców poprzez intensyfikację podstawowych funkcji,
- oraz rozwój nowych funkcji wynikających z lokalnych uwarunkowań,
- restrukturyzacja obszarów o funkcji usługowej,
- hamowanie procesu degradacji obiektów zabytkowych,
- poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych,
- racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych.

2.3. Gospodarcze cele rozwoju

- pozyskanie inwestorów tworzących miejsca pracy,
- zapewnienie wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- dostosowanie kierunków i intensywności produkcji rolnej do uwarunkowań przyrodniczych i ekonomicznych,
- rozwój usług na rzecz rolnictwa,
- rozwój przetwórstwa rolno- spożywczego,
- poprawa stanu technicznego zabudowy zagrodowej,

- rozwój turystyki i wypoczynku w tym agroturystyki

2.4. Cele rozwoju komunikacji

- poprawa stopnia bezpieczeństwa ruchu samochodowego i pieszego,
- podnoszenie standardu usług komunikacyjnych, poprawa nawierzchni dróg i ulic,
- dostosowanie nośności jezdni do potrzeb gospodarczych gminy,
- poprawa dostępności do systemu komunikacji zbiorowej regionu,
- poprawa zaplecza obsługi ruchu samochodowego.

2.5. Cele rozwoju infrastruktury technicznej

- zwodociągowanie całego obszaru miasta i zapewnienie sprawnego funkcjonowania systemu zaopatrzenia w wodę,
- rozwiązanie gospodarki ściekowej,
- odzysk surowców wtórnych w drodze selekcji odpadów jak również organizację skupu surowców wtórnych,
- rozwój nowoczesnych technik łączności oraz wdrażanie systemu internetowego,
- modernizacja kotłowni miejskiej wraz z rozpatrzeniem zastosowanie alternatywnego źródła energii.

KIERUNKI ROZWOJU MIASTA SZCZUCZYN

Główne kierunki rozwoju miejscowości:

1. Kierunki rozwoju osadnictwa

Czynnikami kształtującymi rozwój demograficzny są dotychczasowe tendencje w ruchu naturalnym i migracyjnym, struktura wieku i płci ludności oraz tempo i charakter rozwoju społeczno-gospodarczego. Aby ograniczyć niekorzystne czynniki rozwoju demograficznego, należy dążyć do zahamowania procesu odpływu ludności z gminy poprzez:

- tworzenie nowych miejsc pracy,
- tworzenie zachęt do powrotu studiującej młodzieży,
- poprawę dostępności do usług
- Wielofunkcyjny rozwój ośrodka gminnego poprzez:
 - wzmocnienie funkcji usługowych o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym,
 - wykorzystanie walorów krajobrazowo - kulturowych zabytkowych dóbr kulturalnych, -
 - rozwój funkcji turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe (dolina Wissy, zabytki, urozmaicony krajobraz),
 - rozwój różnych form opieki społecznej,
 - rozwój funkcji usługowo - produkcyjnych,
 - rozwój usług z zakresu obsługi rolnictwa.
 - przekształcanie istniejących gospodarstw rolnych w agroturystyczne,
 - rozwój i poprawę funkcjonowania zabudowy zagrodowej.

- Wzmocnienie powiązań funkcjonalnych pomiędzy poszczególnymi ośrodkami systemu osadniczego poprzez:
 - modernizację sieci drogowej,
 - poprawę funkcjonowania komunikacji zbiorowej,
 - rozbudowę systemów łączności,

2. Kierunki polityki rozwoju w zakresie eksploatacji złóż kopalin pospolitych.

- Intensyfikacja badań geologicznych mających na celu udokumentowanie złóż surowców mineralnych,
- Rekultywacja starych wyrobisk poeksploatacyjnych i przywrócenie im wartości użytkowych.

3. Kierunki polityki rozwoju w zakresie gospodarki wodnej.

- Poprawa stosunków wodnych i zapobieganie nadmiernym stratom wody, zwłaszcza na terenach odczuwających deficyt wód poprzez realizację programu małej retencji oraz renowację urządzeń melioracyjnych i zwiększenie retencyjności gleb w wyniku wyłączenia z gospodarczego wykorzystania terenów bagiennych, podmokłych i źródłiskowych.
- Poprawa stanu sanitarnego wód Wissy oraz innych cieków do zakładanych klas czystości poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (budowa systemów kanalizacyjnych z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w Szczuczynie).
- Ochronę wód powierzchniowych poprzez ograniczanie stosowania wysokotoksycznych środków nawożenia oraz ochrony roślin w strefach brzegowych cieków wodnych.
- Zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń komunalnych odprowadzanych do wód poprzez porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowanych (budowa lokalnych systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalni przydomowych i zagrodowych).
- Ograniczenie infiltracji i spływów powierzchniowych zanieczyszczonych wód opadowych poprzez właściwe składowanie odpadów stałych, przechowywanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin oraz gnojowicy.

4. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony wód podziemnych.

- Ochrona wód gruntowych poprzez eliminację źródeł ich zagrożeń (szamba) oraz rozwój sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej.
- Obowiązek przechowywania nawozów sztucznych i obornika na nieprzepuszczalnych płytach ze ścianami bocznymi oraz gnojowicy w szczelnych zbiornikach, celem zabezpieczenia wycieków agresywnych zanieczyszczeń do gruntu i przedostawania się do wód gruntowych i podziemnych.
- Ochrona ujęć wód podziemnych na cele publiczne poprzez przestrzeganie przepisów dotyczących zasad zagospodarowania w strefach, w tym likwidację istniejących źródeł zanieczyszczeń i niedopuszczenie do powstawania nowych.

- Optymalizacja zużycia wody do celów różnych dziedzin gospodarki poprzez zbilansowanie zapotrzebowania wody dla i racjonalnego jej używania.

5. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony gleb.

- Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez ograniczanie przeznaczania na cele nierolnicze gleb III-IV klasy bonitacyjnej.
- Przywracanie i poprawianie wartości użytkowych gleb na terenach podmokłych i przesuszonych, zwłaszcza w obrębie użytków zielonych w dolinie Wisły.
- Poprawa warunków agroekologicznych poprzez wprowadzanie na terenach rolnych zadrzewień i zakrzewień łąk.

6. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony lasów i zadrzewień.

- Ochrona istniejących powierzchni leśnych przed zmianą przeznaczenia ich na inne cele, zwłaszcza budownictwa oraz liniowych urządzeń infrastruktury technicznej.
- Kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności poszczególnych drzewostanów.
- Prowadzenie działań mających na celu zwiększenie stopnia lesistości poprzez zagospodarowanie nieużytków, słabych gleb i gruntów marginalnych,
- Wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień łąk w strefach brzegowych cieków, na terenach wododziałowych itp., celem poprawy warunków środowiskowych dla funkcjonowania agrocenoz.
- Zachowanie istniejącego zadrzewienia i zakrzewienia parkowego i łąkowego oraz propagowanie nowych nasadzeń na poboczach dróg, w strefach brzegowych cieków wodnych, składowiskach odpadów, na terenach wokół budynków publicznych, przemysłowych i mieszkalnych.

7. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony powierzchni ziemi.

- Rekultywacja terenów zdegradowanych w wyniku powierzchniowej eksploatacji surowców, lub nieuporządkowanej gospodarki odpadami poprzez likwidację nielegalnych punktów eksploatacji oraz wzmożoną kontrolę środowiska.
- Stworzenie systemu selektywnej zbiórki, transportu i gromadzenia odpadów stałych oraz podnoszenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców miasta i gminy.

8. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego.

- Instalowanie urządzeń redukujących zanieczyszczenia gazowe i pyłowe oraz zmianę technologii i profilu produkcji w obiektach uznanych za uciążliwe.
- Ograniczenie emisji niskich poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego węgla kamiennego na czystsze nośniki energii (drewno, gaz, energia elektryczna, olej opałowy i inne), zwłaszcza na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej i użyteczności publicznej.

9. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony przed hałasem.

- Tworzenie zadrzewień wzdłuż dróg celem ograniczenia hałasu drogowego.
- Zmniejszenie oddziaływania źródeł hałasu przemysłowego poprzez zabezpieczenia techniczne i zmiany technologiczne.
- Przestrzeganie zasady ograniczającej uciążliwość obiektu do granic własnej działki oraz lokalizowania obiektów i urządzeń generujących hałas i wibracje w stosunku do terenów stałego pobytu ludzi, a także w zakresie dopuszczalnych norm poziomu hałasu na terenach o różnych funkcjach, w tym obszarach prawnej ochrony przyrody.
- Eliminacja tranzytowego ruchu pojazdów ciężarowych i osobowych z miasta Szczuczyn poprzez realizację obwodnicy miasta.

10. Kierunki polityki rozwoju w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

- Przestrzeganie wymogów sanitarnych w stosunku do lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej.

11. Kierunki polityki rozwoju infrastruktury społecznej.

W zakresie usług ponadpodstawowych jak administracja finansowa, samorządowa, lecznictwo zamknięte i specjalistyczne, kultura, szkolnictwo ponadgimnazjalne ludność obsługiwana jest przez placówki zlokalizowane w mieście Szczuczyn.

11.1. Edukacja

W zakresie edukacji zakłada się następujące kierunki i zadania rozwoju:

- Dostosowanie bazy szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego do potrzeb zreformowanego systemu oświaty poprzez:
 - rozbudowę i modernizację szkół podstawowych,
 - rozwój przyszkolnej bazy sportowej, w tym budowę hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum,
 - organizowanie systemu dowozu dzieci do szkół poprzez zaopatrzenie szkół w nowy tabor do dowozu młodzieży do szkół
- Podnoszenie poziomu wykształcenia młodzieży poprzez:
 - zwiększenie roli i udziału liceów ogólnokształcących w systemie edukacji ponadgimnazjalnej;
 - upowszechnianie wykształcenia średniego w wyniku zwiększania liczby uczniów w technikach i liceach zawodowych.
- Poprawę jakości i metod nauczania z wykorzystaniem nowoczesnych technik poprzez:
 - tworzenie i rozbudowę pracowni komputerowych i językowych,
 - poprawę wyposażenia dydaktycznego.

11.2. Ochrona zdrowia

Należy dążyć do poprawy funkcjonowania i usprawniania warunków w lecznictwie otwartym poprzez:

- modernizację i rozbudowę istniejących placówek lecznictwa otwartego,
- tworzenie warunków do rozwoju instytucji lekarza domowego,
- rozwój profilaktyki zdrowotnej,
- zapewnienie mieszkańcom dostępu do specjalistycznych usług medycznych,
- rozszerzanie zakresu świadczonych usług zdrowotnych,

11.3. Opieka socjalna

W celu poprawy funkcjonowania opieki socjalnej należy dążyć do rozbudowy bazy i form opieki społecznej poprzez:

- doskonalenie działań ośrodków pomocy społecznej w zakresie pomocy środowiskowej,
- zapewnienie opieki socjalnej dla bezrobotnych bez szans uzyskania pracy,
- wspieranie działań instytucji i organizacji zajmujących się działalnością socjalną, opieką społeczną oraz problemami uzależnień i patologii społecznych.

11.4. Usługi kultury

Na terenie miasta Szczuczyna znajduje się Miejski Dom Kultury z dobrze przygotowaną kadrą i zapleczem technicznym oraz znajduje się placówka kultury o znaczeniu ponadlokalnym - Muzeum Pożarnicze. W muzeum gromadzone są zbiory sprzętu i umundurowania strażackiego od początków działania straży pożarnej w m. Szczuczyn.

Rozwój kultury następować będzie poprzez tworzenie warunków do:

- utrzymania istniejących placówek kultury zwłaszcza miejskiego ośrodka kultury w Szczuczynie,
- wykonania remontu budynku Muzeum Pożarnictwa,
- podejmowania i wspierania inicjatyw w zakresie organizacji imprez kulturalnych
- rozwoju czytelnictwa.

11.5. Sport, rekreacja, wypoczynek

Bazę sportową na terenie gminy stanowią: stadion miejski przy ulicy Sportowej w Szczuczynie z widownią, oraz sale gimnastyczne przy Zespole Szkolno – Przedszkolnych oraz przy Zespole Szkół.

W chwili obecnej prowadzone są roboty budowlane przy budowie pełnowymiarowej hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum.

Polepszenie stanu bazy sportowej, bazy rekreacyjno – wypoczynkowej oraz warunków do rozwoju sportu i rekreacji następować będzie poprzez:

- modernizację i rozbudowę stadionu miejskiego w Szczuczynie,
- rozwój bazy sportu szkolnego – budowę pełnowymiarowej hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum i modernizację przyszkolnych boisk sportowych,
- rozwój bazy rekreacyjno – wypoczynkowej (ścieżki rowerowe, szlaki piesze)
- organizowanie imprez rekreacyjno - sportowych o charakterze masowym (biegi przełajowe, festyny sportowe, rajdy turystyczne, zawody zapaśnicze, itp.),
- rozwijanie współzawodnictwa sportowego w wyniku organizacji międzyszkolnych lig sportowych,
- wspieranie i pobudzanie społeczeństwa do aktywnych form sportowego stylu życia,
- umożliwienie powstawania grup i kół zainteresowań.

12. Kierunki rozwoju sfery gospodarczej

12.1. Rolnictwo

Podstawową gałęzią gospodarki zarówno na terenie miasta Szczuczyn jak i na terenie gminy jest rolnictwo. Rozwój tego działu gospodarki jest niezwykle istotny z uwagi na realizację strategicznego celu rozwoju gminy dotyczącego poprawy warunków życia mieszkańców. Uwarunkowania gospodarki rynkowej stwarzają konieczność ciągłych przemian w tej dziedzinie gospodarki. Głównym kierunkiem tych przemian jest modernizacja i restrukturyzacja obszarów wiejskich. Procesy te mają zapewnić właściwe wykorzystanie ziemi, zasobów pracy ludzkiej, środków technicznych, zmniejszeniu kosztów produkcji, dopasowanie struktury produkcji do potrzeb rynku, poprawa jakości produktów i dostosowanie do norm unijnych przy spełnieniu wymogów ochrony środowiska.

Osiągnięcie powyższych zamierzeń zakłada się poprzez następujące kierunki działań:

- Właściwe wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez
 - ograniczenie przekazywania na cele nierolnicze i nieleśne gruntów wysokich klas bonitacyjnych,
 - zapobieganie degradacji użytków rolnych oraz rekultywacja terenów zdewastowanych,
 - zalesienia gruntów najsłabszych zgodnie z opracowanym projektem zalesień.
- Poprawę jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez:
 - budowa zbiornika małej retencji wodnej w mieście Szczuczyn na cieku rzeki Wissa spełniającego funkcje rekreacyjne i nawadnieniowe
 - zmianę struktury obszarowej gospodarstw w zakresie zwiększania ich powierzchni i poprawy rozłogu,

- budowę i modernizację dróg rolniczych.
- Tworzenie warunków do rozwoju produkcji rolnej
- rozwój gospodarstw specjalistycznych o wysokim stopniu towarowości,
- modernizacja i rozbudowa zaplecza gospodarczego indywidualnych gospodarstw rolnych,
- rozwój dotychczasowych wiodących kierunków produkcji, dostosowanie produkcji do uwarunkowań ekonomicznych,
- usprawnienie systemu skupu produktów rolnych,
- poprawa jakości produkcji rolnej, dostosowanie do norm obowiązujących na rynkach Unii,
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników w zakresie nowych technologii zasad prowadzenia rachunkowości i zarządzania gospodarstwem.
- Rozwój usług rolniczych i instytucji otoczenia rolnictwa
- wspieranie rozwoju usług na rzecz rolnictwa w zakresie obsługi mechanizacji, skupu produktów rolnych,
- organizowanie grup producenckich, spółdzielni, zrzeszeń branżowych i innych form w celu uzyskania lepszych wyników ekonomicznych poprzez minimalizację kosztów oraz uzyskiwanie korzystniejszych warunków zbytu produkcji,
- wspieranie rozwoju instytucji obsługi rolnictwa w zakresie doradztwa rolniczego, ekonomicznego prawnego i podatkowego
- Tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich
- wspieranie rozwoju zakładów przetwórczych o małej i średniej skali produkcji w tym głównie zakładów przetwórstwa rolno- spożywczego,
- promowanie i wspieranie inicjatyw w zakresie podejmowania działalności gospodarczej na obszarach wiejskich jak również pomoc dla podmiotów gospodarczych tworzących miejsca pracy,
- aktywizacja społeczności wiejskiej do podejmowania działalności w zawodach pozarolniczych co spowoduje rozszerzenie zakresu usług na terenach wiejskich,
- uaktywnienie współpracy z lokalnymi władzami samorządowymi i innymi instytucjami w zakresie pozyskiwania środków na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

12.2. Działalność produkcyjno-usługowa

Rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej stanowi podstawowy warunek poprawy sytuacji, zwłaszcza na rynku pracy. Należy podejmować odpowiednie działania, które będą sprzyjały rozwojowi tego typu działalności. Należą do nich:

- utrzymanie i rozwój istniejących zakładów pracy,
- zagospodarowanie niewykorzystanych obiektów,
- popieranie i stymulowanie przedsiębiorczości lokalnej,

- wykorzystanie lokalnych rezerw siły roboczej,
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego w oparciu o własną bazę surowcową,
- rozszerzanie zakresu usług turystycznych w oparciu o walory przyrodnicze i kulturowe,
- promocja gminy.

12.3. Turystyka

Miasto Szczuczyn dysponuje przeciętnymi walorami turystycznymi, na które składają się:

- położenie na krajowej trasie turystycznej Warszawa – Pojezierze Augustowsko-Suwalskie i na Mazury,
- wysokie wartości środowiska przyrodniczego doliny Wisły,
- walory krajoznawcze Szczuczyna i okolic opierające się na koncentracji obiektów zabytkowych.

Powyższe walory stwarzają możliwości dalszego rozwoju turystycznej funkcji obszaru stanowiącej w perspektywie coraz ważniejszą część gospodarki i dającą alternatywne w stosunku do rolnictwa źródło dochodów miejscowej ludności.

Kierunki rozwoju turystyki:

- Rozwój turystycznej funkcji gminy w oparciu o wykorzystanie wysokich walorów przyrodniczych doliny Wisły oraz krajoznawczych Szczuczyna i innych miejscowości gminy.
- Wykształcenie rejonów turystycznych poprzez zagospodarowanie turystyczne terenów położonych wzdłuż rzeki Wisły.
- Rozwój bazy turystycznej i turystyczno-wypoczynkowych w mieście poprzez modernizację istniejących obiektów, budowę nowych oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej, modernizację dróg i poprawę dostępności do terenów turystycznych.
- Turystyczne zagospodarowanie szlaków komunikacji drogowej poprzez budowę obiektów obsługi technicznej motoryzacji, usług motelowo-gastronomicznych, parkingów itp.
- Zwiększenie oferty turystycznej obszaru poprzez rozwój różnych form turystyki: letniskowej, pensjonatowej, młodzieżowej, wodnej, rowerowej, agroturystyki itp.
- Tworzenie warunków do rozwoju agroturystyki na obszarze wiejskim poprzez wspieranie organizacyjno-finansowe, promocję gospodarstw agroturystycznych oraz podnoszenie jakości i zakresu usług turystycznych.

13. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej

13.1. Zaopatrzenie w wodę

Podstawowym kierunkiem w zakresie zaopatrzenia w wodę jest zapewnienie ciągłości dostawy wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami sanitarnymi w ilości pokrywającej pełne

potrzeby mieszkańców poprzez modernizację istniejących ujęć wody oraz rozbudowę sieci przesyłowej.

Realizacja w/w kierunku na terenie miasta wymagać będzie następujących działań:

- modernizacji i rozbudowy (o zbiorniki wyrównawcze) stacji wodociągowej w Szczuczynie
- zwodociągowanie 5 gospodarstw kolonijnych leżących w granicach administracyjnych miasta.

Po zrealizowaniu wymienionej sieci wodociągowej miasto Szczuczyn będzie zwodociągowane w 100%.

13.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

Na terenie gminy brak jest komunalnych urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Gmina posiada opracowaną "Koncepcję kanalizacji miasta Szczuczyna", dotyczącą rozwiązania odprowadzenia ścieków w układzie całego miasta.

Podstawowym kierunkiem w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków jest:

- zapewnienie normatywnych standardów cywilizacyjnych w tym zakresie,
- ograniczenie wielkości odprowadzanych ładunków zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.

Realizacja w/w kierunków na terenie gminy wymagać będzie następujących działań:

- Kompleksowa budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta z podłączeniem do istniejącej zmodernizowanej miejskiej oczyszczalni ścieków komunalnych.

13.3. Zaopatrzenie w ciepło

Podstawowe kierunki rozwoju ciepłownictwa w gminie to:

- sukcesywne zwiększanie udziału proekologicznych nośników energii zmniejszających zanieczyszczenie środowiska. Ekologizacja nośników energii powinna być wprowadzana w pierwszej kolejności w obiektach użyteczności publicznej takich jak np. szkoły i urzędy,
- zmniejszanie zużycia ciepła poprzez termomodernizację budynków o złych warunkach termoizolacyjnych,
- wprowadzanie nowych rozwiązań technicznych i technologicznych zwiększających efektywność, ułatwiających obsługę i zmniejszających koszty eksploatacji (dotyczy w szczególności sprawności kotłów i ich automatyzacji).
- Główne zadania w zakresie rozwoju ciepłownictwa to:
 - kontrola i restrykcje w stosunku do emiterów największych ponadnormatywnych zanieczyszczeń,
 - propagowanie stosownych dociepleń budynków i wykorzystywanie nowych rozwiązań w technice grzewczej,
 - propagowanie i stosowanie czystych ekologicznie odnawialnych źródeł energii (np. ciepła z głębi ziemi – pompy ciepłe, ciepła słonecznego – kolektory słoneczne).

13.4. Ochrona przeciwpożarowa

W zakresie ochrony przeciwpożarowej:

należy dążyć do utrzymania, bieżących remontów istniejących obiektów Ochotniczej Straży Pożarnej

- realizacja w terenach zabudowanych na sieci wodociągowej odpowiedniej ilości hydrantów dla celów ochrony przeciwpożarowej,
- zabezpieczenie dróg pożarowych dla obiektów przemysłowych i usługowych.
- bieżące wyposażenie jednostki OSP w Szczuczynie należącej do KSRG w nowoczesny sprzęt ratowniczo – gaśniczy.

Reasumując wszystko przyszłość tej miejscowości jest związana z głównymi funkcjami jakie spełniała do tej pory. Funkcje te jednak muszą być na nowo zdefiniowane. Gospodarstwa rolne muszą być zdolne do generowania takiego dochodu który jest konkurencyjny z dochodami z pracy poza rolnictwem. Funkcja mieszkalna nie może ograniczać się do tak zwanej „podmiejskiej sypialni”, bez możliwości samorealizacji mieszkańców w dziedzinie kultury, oświaty, rekreacji czy sportu.

Realizując ten cel planuje się modernizację obiektów użyteczności publicznej w tej miejscowości w taki sposób by służyły mieszkańcom w każdym czasie dla realizacji ich potrzeb. Pilnie należy zadbać o bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów, poprzez budowę dróg, chodników i parkingów.

Mieszkańcom należy zapewnić tereny, na których będą mogli wspólnie z rodzinami wypocząć, zrelaksować się i zebrać siły do dalszych działań.

W zakresie rolnictwa niezbędne też jest utworzenie na terenach miasta kilku gospodarstw agroturystycznych, gospodarstw ekologicznych, które będą świadczyć najlepsze usługi w obsłudze ruchu turystycznego na terenie miasta i gminy Szczuczyn. Wydaje się też konieczne tworzenie nowych form organizowania się rolników na przykład w formie stowarzyszeń, grup producenckich czy zespołów marketingowych, oraz wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez wszelkiego rodzaju ulgi w prowadzeniu działalności.

Planowane do realizacji w m. Szczuczyn zadania na lata 2009-2013 i następne. (w zł)

Lp.	Zadanie do realizacji dla Gminy Szczuczyn	Okres	Nakłady
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i infrastruktury drogowej w ulicach: Nadstawna, Stodolna, „Osiedla Pawełki” i wsi Swidry Awissa	2008-2013	25 000 000,00
2.	Wodociągowanie ulicy Łomżyńskiej	2009	75 000,00
3.	Remont dróg , przepustów i ulic na terenie miasta	2009-2013	70 000,00 (rocznie)
4.	Budowa hali sportowej przy Publicznym Gimnazjum w Szczuczynie	2008-2010	4 200 000,00
5.	Remont bieżący oświetlenia ulicznego	2009-2010	18 000,00 (rocznie)
6.	Modernizacja stadionu miejskiego	2010-2012	900 000,00
7.	Adaptacja budynku DPS na potrzeby Urzędu Miejskiego	2008-2010	2 500 000,00
8.	Modernizacja wysypiska śmieci w Szczuczynie: budowa kolektora kanalizacyjnego dla odprowadzenia wody z opadów atmosferycznych oraz odcieków,	2009-2011	500 000,00
9.	Kanalizacja: a) ulicy Sportowej i Majewskiego b) Placu Tysiąclecia w Szczuczynie i ulicy Łomżyńskiej c) ulicy Szpitalnej, Przelotowej, Kilińskiego oraz Granicznej d) ulicy Szczuki i Grunwaldzkiej e) wieś Skaje	2013-2017	29 000 000,00
10.	Nawiązanie współpracy z miastem partnerskim	2010-2011	30 000,00
11.	Budowa zbiornika małej retencji wodnej przy rzece Wissa	2010-2011	3 000 000,00
12.	Utworzenie muzeum w budynku poklasztornym	2011-2013	500 000,00
13.	Zagospodarowanie parku miejskiego w Szczuczynie przy ulicy Senatorskiej. a) wykonanie alejek z kostki betonowej b) wykonanie oświetlenia c) wykonanie ogrodzenia d) wykonanie placu zabaw dla dzieci	2008-2009	750 000,00
14.	Zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie „starego parku” a) asfaltowanie ulic Nowa, Ogrodowa i bez nazwy oraz Strażackiej wraz z wykonaniem chodników.	2009-2010	950 000,00
15.	Wodociągowanie gospodarstw kolonijnych na terenie miasta Szczuczyn	2009-2010	900 000,00
16.	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej	2010-2013	200 000,00
17.	Termomodernizacja Publicznego Gimnazjum w Szczuczynie,	2010-2011	600 000,00
18.	Modernizacja kotłowni miejskiej	2009-2011	2 700 000,00
19.	Zakup i montaż agregatu prądotwórczego o mocy 100 kVA na zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w mieście Szczuczyn	2009-2010	130 000,00
20.	Budowa targowiska rolno - przemysłowego w mieście Szczuczyn	2009-2011	2 000,000,00
21.	Budowa obiektu Miejskiego Domu Kultury przy ulicy Strażackiej w Szczuczynie	2012-2014	4 000,000,00